

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 3. Quas ob causas, & qualiter, fieri possint uniones beneficiorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

re, modò per hoc juri Episcopi nihil derogetur. Nec obstat, quod non habeat potestatem conferendi beneficia. 1. quia beneficium etiam non vacans uniri potest. Clemens 2. de reb. Eccles. non alien. ibi: ex eo, quòd Rector ipsius ad hoc vocatus, aut defensor ei datus non extitit, nequaquam id poterit impugari. 2. quia collatio est voluntatis; unio, necessitatis, adeoque non est idem utriusque jus: non tamen debet sibi beneficia unire; quia diceret jus in propria causa, & auctoritatem præberet in proprio factò, contra Clement. si una. de reb. Eccles. non alien. ibi: quòd si Episcopus (sui etiam Capituli accedente consensu) mens. sua, vel ipsi Capitulo aliquam duxerit Ecclesiam unendam, hoc irritum esse decernimus, & maneat contraria quavis consuetudine non obstante.

Archiepiscopus potest unire beneficia suæ Diocesis, sicut Episcopus; non autem in Diocesis suorum suffraganeorum; quia in his, extra casus in jure expressos, non habet jus, constat ex cit. c. sicut. de excessib. Prælat. ibi: non obstante assensu, vel confirmatione, quam Metropolitanus interposuisse proponitur; Cum in Diocesi sui suffraganei, absq. ipsius assensu, non debeant aliquid contra Constitutiones Canonicas attentare, nos quoque id decernimus irritandum.

Legatus à latere potest unire beneficia suæ Provinciæ, quæ vel conferre potest, vel devoluta sunt ad Papam: Abbas in cit. c. sicut. num. 5. etiam sine consensu Episcopi, in hac potestate concurrentis, esto per talem unionem aliis Episcopi juribus (visitandi, corrigendi &c.) non præjudicetur: Alii verò Legati non à latere, hoc non possunt; ita Sanchez citat. num. 158. sed de his V. dicta lib. 1. tit. 30. de offic. Legati. Cæteri Prælati Episcopo inferiores, esto habeant conferendi; non tamen habent jus uniendo beneficia sibi subjecta, idque spectato jure communi; nam aliter habere possunt, puta privilegio, præscriptione legitimâ, quadragenaria cum titulo, vel immemoriali sine titulo; item

si habeant jurisdictionem quasi Episcopalem in tales Ecclesias; ut deducitur ex c. sicut. 8. de excessibus Prælatorum ibi: Cum itaq. Prior Graden: Monasterium suum, quòd est in tua Diocesi, & de tuo debet ordinari consensu, Monasterio de Accato (tuo assensu minimè requisito) subjecerit, seve unierit; quòd fecit te inconsulto, tibi liceat, auctoritate nostrâ (sicut justum fuerit) infirmare non obstante assensu, vel confirmatione, quam Metropolitanus interposuisse proponitur; Cum in Diocesi sui suffraganei (absq. ipsius assensu) non debeant aliquid, contra Constitutiones Canonicas, attentare; nos quoque id decernimus irritandum.

§. 3.

Quas ob causas, & qualiter, fieri possint uniones beneficiorum?

Quoad 1. partem, 12. ex c. Expo. 948 sui. 33. de præbend. in 6. ubi Honorius III. Episcopo Vespriemensi conquerenti, quòd suæ Ecclesiæ Canonici de redditibus suarum præbendarum nequeant sustentari, rescripsit: Si evidens necessitas, vel utilitas exigat, præbendas Ecclesiæ tuæ poteris de Capellis in perpetuum annexendis eidem (sicut discretionem prævia expedire videris) augmentare, reservatâ congruâ Capellarum Presbyteris portione. Necessitas contingit, si præbenda, cui faciendâ est unio, careat sufficientibus redditibus ad alendum Ministrum: Utilitas, si ob tenuitatem fructuum non inveniatur idonei Ministri, qui Ecclesiis deferviant; alii tertiam causam esse volunt, si per hoc augeatur cultus divinus; deducentes hoc à sensu contrario, c. Ex parte, 12. de Constitut. ubi dicitur, quòd Canonici Eduenses propriis commodis inhiantes, præbendarum numerum ab antiquo in Ecclesia Eduensi statutum (licet non sint ejus diminuti redditus) restrinxerunt; quo intellecto Honorius III. nolentes, inquit, Divini Numinis minui cultum, sed potius augmentari, mandamus, quatenus antiquum numerum facientes auctoritate nostrâ servari, præbendas, quas à tempore ultimi statuti inveneritis vacasse in Ecclesia memorata (quæ obstante aliqua constitutione super hoc à Canonici ipsis factâ, vel confirma-
tione

riōne à nobis ab eisdem obtentâ) personis idoneis, cum consilio Episcopi, consecratis. Ubi apparet, quod diminutionem præbendarum, per coadunationem ad alias, solum reprobaverit Pontifex, quod citra causam, & cum diminutione divini cultus, restrictus fuerit numerus præbendarum; ergo non ubi ex iusta causa fit, & Dei cultus ex hoc promovetur; sed an revera hic finis quandoque in eiusmodi unionibus intendatur? D E U S novit, qui non fallitur, nec falli potest. Nec obstat Tridentinum Sess. 14. de reform. c. 9. dicens: *Non esse faciendas ejusmodi uniones, etiam ratione augendi cultum divinum, aut numerum Beneficiorum, aut alia quacunq; de causa*; nam decretum illud solum loquitur de unione unius beneficii ad Ecclesiam alterius Diœcesis; verba Concilii sunt: quia jure optimo distincte fuerunt Diœceses, & Parochie, ac unicuique gregi proprii attributi Pastores, & inferiorum Ecclesiarum Rectores, qui suarum quisque ovium curam habeant, *ut ordo Ecclesiasticus non confundatur, aut una, & eadem Ecclesia duarum quodam modo Diœcesum fiat*, non sine gravi eorum incommodo, qui illi subditi fuerint, *beneficia unius Diœcesis, etiam, si Parochiales Ecclesie, Vicaria perpetue, aut simplicia beneficia, seu præstimonialia, aut præstimonialia portiones fuerint, etiam ratione augendi cultum divinum, aut numerum Beneficiorum, aut alia quacunq; de causa, alterius Diœcesis beneficio, aut Monasterio, seu Collegio, vel loco, etiam pio, perpetuo non uniantur*, decretum hujus sanctæ Synodi super hujusmodi unionibus in hoc declarando. Quare, nisi causa unien- di directè respiciat DEI cultum majorem, necessitatem, vel utilitatem Ecclesie evidentem, non licet Prælati Papæ inferioribus beneficiorum unio; unde Pirhing *h. t. num. 209. §. porro &c.* ad hoc non sufficere meram prærogativam meritorum personarum.

949 Ad alteram tituli partem *z.* ut unio licitè, valideque fiat, Prælatum, qui eam facit, debere præmittere cognitionem causæ, ac eos vocare, in quorum notabile præjudicium talis

unio cedit, audireque, si quæ sint, quæ contra unionem opponant, & consensum eorum requirere; ita Sanchez *l. 7. moral. cap. 29. à num. 169.* & alii; ad faciendam porro unionem non necessariò vocandus est *Rektor Ecclesie* alteri uniendæ, si primò post ejus mortem fortitura sit effectum; quia sic ei nullum fit præjudicium; ita Sanchez *cit. num. 171.* & quoniam plebs præsumitur plus studere suo, quàm Ecclesiarum commodo, vocanda non est, nisi iustam causam habeat se opponendi; sed nec ex necessitate vocandus est *Defensor*, seu *Advocatus Ecclesie*, si unio faciendâ sit tempore Ecclesie *vacantis*, per Clement. II. de reb. Eccles. non alienand. juncta Closs. V. *vocatus*; quia tunc nullum ei fit præjudicium; cum *Advocatus* ne quidem præsentationem, vel nominationem habeat Clerici beneficio vacanti præficiendi; sic Barbof. *in Trident. Sess. 7. de reform. cap. 6. num. 23.* sed nec vocandus est, si fiat unio beneficii *non vacantis*; hæc enim unio effectum non fortitur, donec beneficium *vacaverit*, vel per mortem beneficiati, vel aliâ viâ; Sanchez *cit. n. 171.*

Si Episcopus facit unionem, fieri 950 debet cum consensu Capituli, ex c. *Pastorali*, de Donat. & Clement. *si una*, de reb. Eccles. non alienand. si *injustè* nollet consensum dare, per Episcopum compelli potest; & in casu resistentiæ, sine consensu ejus ad unionem procedi. Sanchez num. 164. Sufficit autem si consensus unioni factæ *accedat*, seu illam subsequatur; collig. ex c. *Cum nos*, de his, quæ sunt à Prælato, & c. *jure*, de jure Patronat; sed Castropalaus *cit. D. 6. p. 12. §. 2. n. 26.* requirit consensum Capituli debere adesse *tempore unionis*, nec sufficere, quod sequatur; quia requiritur ad substantiam unionis, & requiritur in favorem Ecclesie, ne uniones fiant temerè; non autem in favorem Capituli, de quo procedunt jura citata; non autem est necesse, quod unionem, quam facit Episcopus, præcedat solennis tractatus, seu deliberatio cum Capitulo; cum non habeat rationem veræ & propriæ alienationis; in casu autem unionis faciendæ, valor bene-

beneficii uniendo, & ejus, cui unitur, exprimitur est, si unio peratur à Papa, vel ejus Legato; non autem, si ab ordinatio; hic enim præsumitur nosse valorem suorum beneficiorum; Secus, illi. Reg. Cancell. 21. aliàs 22. de unionibus; & hæc dicta sunt spectato jure communi.

§. 4.

Quæ circa beneficiorum unionem statuerit Tridentinum?

951 **P**rimo loco extat Decretum in dicto Concilio Sess. 7. c. 4. ubi statutum est, ut quicumque de cætero plura beneficia Ecclesiastica incompatibilia, per viam unionis, ad vitam recipere, aut retinere præsumpserit, ipsis privatus existat, juxta Constitut. in c. de multa. De præbend. hoc tamen decreto nihil agitur de prohibitione unionum; sed tantum de incompatibilitate beneficiorum unitorum. Deinde eadem Sess. c. 6. declarat, quæ beneficiorum uniones perpetuæ, debeant irritæ declarari post examen factum ab Ordinatione, tanquam Sedis Apostolicæ delegato; Loquitur autem de iis, quæ factæ sunt 40. annis citra à publicatione Concilii numerandis, & non sunt sortitæ effectum; si factæ sunt subreptitiæ. Hoc Decretum non habet locum, si unio sortita fuit effectum saltem ex parte. Dicitur autem tunc sortita affectum, quando vigore unionis fuit capta possessio, Barbosa in cit. loc. Trid. à n. 9.

952 Tertiò statuit Sess. 14. de Reform. cap. 9. ne beneficia, tam simplicia, quam etiam curata, Vicariæ perpetuæ, seu præstimonialia, aut præstimonialia portiones unius Diocesis ex quacunque causa etiam augendi cultus divini, vel numeri Beneficiariorum, perpetuò uniantur alterius Diocesis beneficio, Monasterio, seu Collegio, aut loco etiam pio. Et per hoc correctum est jus antiquum aut oppositum erat licitum de consensu illius Episcopi.

953 Quarto Sessione 21. cap. 5. quòd Episcopus, propter Ecclesiarum paupertatem, & in cæteris casibus à jure permittis possit facere uniones perpetuas quarumcunque Ecclesiarum Paro-

chialium, & aliorum beneficiorum etiam non curatorum, cum curatis, sed juxta formam juris, etiam si generaliter, vel specialiter reservata, aut qualitercunque affecta; & hoc potest etiam ut delegatus Sedis Apostolicæ. Deinde Sess. 23. cap. 18. conceditur Episcopis, ut cum consilio duorum de Capitulo, quorum unus ab Episcopo, alter à Capitulo eligatur, & de Consilio duorum de Clero civitatis, pariter eligendorum ut ante, seminario puerorum unire possint quacunque beneficia, etiam Regularia, etiam juris Patronatus cujuscunque, etiam exempta, etiam nullius Diocesis, etiam annexa aliis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & locis piis.

Sed circa hoc Decretum Not. 1. 954 unionem factam seminario absque dicto consilio, non valere, resoluti à Francisco Leone apud Barbof. in citat. loco Trident. n. 10. Unio autem hæc fieri non debet seminario, pro quo nondum est præparatio domus saltem conductæ, vel emptæ, & puerorum inductio, ut decidit Rota apud Barbof. cit. n. 11. vel saltem nisi muri ejus sint incepti, licet non absoluti.

Not. 2. ab hac contributione neminem eorum, qui habent beneficia in tali Diocesi, exemptum esse; Barbosa cit. num. 16. nec Episcopum, nec Capitulum, ut liquet ex textu cit. Decreti, nec hospitalia, quæ habent, annexum beneficium, & dantur in titulum, vel administrationem; nec beneficiatos beneficiorum collationis Monachorum; nec monasteria non mendicantium; nec Ecclesias Seculares, quæ non sunt de mensa Monasteriorum, licet eorum institutio, vel collatio ad Monachos spectet, nec mendicantes quoad beneficia ipsis annexa; nec monasteria, quæ habent aliquid superfluum ultra id, quod seminariis sui ordinis contribunt; nec moniales si habeant beneficia unita.

Not. 3. ab hac contributione exemptos esse r. Abbatem, qui in suo territorio, & jurisdictione prius seminarium erexit, & retinet habentes distributiones quotidianas à præbendis dist-